

Svar på Oppdrag 51 – Om vaksinasjon av utenlandske sjøfolk

10.09.2021

Oppdragstekst

Det er store forskjeller i fremdrift av koronavaksinasjon i ulike deler av verden. HOD ber FHI vurdere om kommuner med anløpshavn bør tilby gratis vaksiner til utenlandske sjøfolk på båt. De er ombord lenge uten mulighet til å bli vaksinert i sine hjemland. Det bes om også om en vurdering av hvilke vaksiner som er egnet til slik vaksinasjon. Frist 10.9.

Kontaktperson: Øystein Riise

Folkehelseinstituttets vurdering

Begrunnelse og organisering

Vaksinasjon av utenlandske sjøfolk på skip som jevnlig anløper norske havner eller som skal ligge i norsk havn over tid, kan bidra til beskyttelse av sjøfolkene, til det internasjonale smittevernet og til det norske smittevernet. Fordelene for Norge kan være:

- Faren for at sjøfolk skal trenge helsehjelp for covid-19 i Norge reduseres.
- Faren for smitte til eller fra sjøfolkene under opphold på land i norske havner reduseres.
- Faren for smitte til eller fra sjøfolkene under transitt på land reduseres.
- Faren for smitte om bord til kolleger eller passasjerer som bor i Norge, reduseres.

Vi tror særlig det kan være fornuftig å tilby vaksinasjon av alle utenlandske sjøfolk på passasjerferger mellom Norge og utlandet.

Ulempene med et slikt tilbud er at det krever personellressurser å administrere. Siden disse sjøfolkene neppe kan sies å "midlertidig oppholde seg i kommunen", jf. Forskrift om nasjonalt vaksinasjonsprogram § 1, har kommunen ingen plikt til å tilby slik vaksinasjon, og sjøfolkene har neppe rett til vaksinasjon.

Akkurat nå er kommunene i en presset situasjon med stort trykk på både testing, smittesporing og vaksinasjon. Det bør utvises tilbakeholdenhet med å pålegge dem nye oppgaver som kan forsinke vaksinasjonsprogrammet, og man må derfor se mot kommunens kapasitet og gi de en mulighet, men ikke en plikt til å tilby dette. Ved å gi kommunene en slik plikt kan det i ytterste konsekvens gjøre at flere hundre sjøfolk på et cruiseskip forlanger vaksinasjon under opphold i en liten norsk havn.

Det kan vurderes om en privat ordning kan være aktuelt. Da kunne rederiene eller deres agenter avtale vaksinasjon med et privat firma som kan reise til de aktuelle havnene. Firmaet kan få vaksiner gratis fra FHI og et honorar fra rederiet/agenten. En kunne også tenke seg at kommunen kunne gjøre arbeidet, men kreve betalt for arbeidet av rederiet/agenten.

Tilgjengelighet og valg av vaksiner

Forsynings situasjonen for covid-19 vaksiner er god i Norge. Mange kommuner har nå overskudd på vaksinedoser; mange kommuner har flere doser enn de ser ut til å få bruk for til egen befolkning. Det er derfor tilstrekkelig med vaksinedoser dersom Norge ønsker å bidra til denne type vaksinasjonstilbud.

De to vaksinerne, som er tilgjengelige i det norske koronavaksinasjonsprogrammet krever to doser for å oppnå status som fullvaksinert. Comirnaty fra BioNTech/Pfizer og Spikevax fra Moderna har hhv 3 og 4 uker som minimumsintervall. Begge vaksiner er tilgjengelig i store deler av verden. En dose med disse mRNA-vaksinene gir god beskyttelse mot alvorlig sykdom, men mindre beskyttelse mot infeksjon og smittsomhet. Det bør ikke være et hinder for å gi en dose at de ikke er lenge nok i en norsk havn til å få dose 2. Det er ikke etablert noe maksimumsintervall slik at de kan få dose 2 ved retur til en norsk havn eller i et annet land som tilbyr denne dosen.

Registrering

Ordringen vil omfatte utenlandske sjøfolk og registrering i Sysvak vil være mulig. Det er fare for at de utenlandske sjøfolkene ikke lett vil kunne gjenfinnes i SYSVAK så sant de ikke har norsk D- eller F-nummer. De som ikke har det vil ikke kunne få et norsk digitalt koronasertifikat. Vaksinatør må imidlertid ivareta journalføringsplikten ved vaksinasjon. Gitt dette og at dose 2 kanskje vil bli satt i utlandet, bør sjøfolk som får første dose få med seg skriftlig dokumentasjon på når og hvilken vaksine som er gitt. Dette kan være for eksempel være i form av WHO's internasjonale vaksinasjonssertifikat. De kan da eventuelt få etterregistrert vaksinasjonen i sitt eget lands vaksinasjonsregister dersom det er åpnet for dette, og dermed kan de få registrert vaksinasjonen som en gyldig dose i sitt eget lands koronasertifikat. Alle kommuner kan bestille WHO's internasjonale vaksinasjonssertifikat fra Folkehelseinstituttet.

Folkehelseinstituttets anbefaling

Norske kommuner med anløpshavn bør kunne tilby utenlandske sjøfolk vaksine så sant de oppholder seg der over tid, men det bør være opp til kommunen å vurdere om når og hvordan de kan tilby dette. Departementet bør vurdere om et privat tilbud skal etableres. Begge mRNA-vaksiner tilgjengelig i det norske koronavaksinasjonsprogrammet kan brukes, og det at de rekker bare én dose mens de ligger til havn, bør ikke være til hinder for å tilby denne dosen. Vi anbefaler ikke å registrere vaksinasjon på personer som ikke har norsk f-nummer eller d-nummer i SYSVAK, da de ikke lett kan gjenfinnes. Det er derfor viktig at de får med seg skriftlig dokumentasjon på vaksinen som er satt. FHI foreslår at dette gjøres i form av WHO's internasjonale vaksinasjonssertifikat som kan bestilles fra FHI.